

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

X-79144
19604 III

R. 3, Nr 1-50 (1920)

№ 1

Rok III.

WARSZAWA,
dnia 17 stycznia
1920 r.

DZIENNIK ROZKAZÓW

TREŚĆ:

I. Dekrety i rozkazy Naczelnego Wodza.

1. Kapituła tymczasowa orderu „Virtuti Militari”.

II. Rozkazy Ministra Spraw Wojskowych.

2. Zatwierdzenie komisji egzaminacyjnej przy Kolegium Szkolnem w Poznaniu i przepisy jej działania.
3. W sprawie szkolenia uzupełnień dla szwadronów technicznych.
4. Powołanie b. oficerów roczn. 1896 — 1901 w P. K. U. Białostok i Suwałki.
5. Uzupełnienie rozkazu p. 827 Dz. R. Wojsk. № 25.
6. Zakaz skuteczniania druku i wydawnictwa regulaminów, instrukcji, przepisów etc. z pominięciem drogi służbowej.
7. W sprawie książki p. t. „Żandarmerja Polowa”.
8. Nazwy i numery Wielkopolskich pułków Piechoty, Jazdy i Artylerji.

9. W sprawie przyjmowania do W. P. obywateli państw obcych.
10. Pobory urlopowanych akademików wojskowych.
11. Umundurowanie oficerów.
12. Umundurowanie ks. Kapelanów.
13. Prowadzenie metryk śmierci osób wojskowych.
14. Unieważnienie kart mundurowych.
15. Unieważnienie książki poborów.

III. Dekrety i rozporządzenia Centralnych Władz Państwowych.

16. Rozporządzenie w sprawie dodatkowej aprowizacji robotniczej.
17. Instrukcja w wykonaniu rozporządzenia w sprawie dodatkowej aprowizacji robotniczej z 8—X 1919 r.

Awizo.
Załącznik.

DEKRETY I ROZKAZY NACZELNEGO WODZA.**R O Z K A Z****1.****Kapituła tymczasowa orderu „Virtuti Militari“.**

Uchwałą Sejmową z dnia 1-go sierpnia 1919 roku, został wskrzeszony order wojskowy „Virtuti Militari“, który ongiś ozdabiał piersi naszych najwaleczniejszych dziadów i pradziadów. Nie potrzebuję mówić o znaczeniu tej zaszczytnej odznaki—każdy prawdziwy żołnierz rozumie i odczuwa to doskonale.

Ustawa wkłada na mnie obowiązek zorganizowania pierwszej Kapituły orderu i przewodniczenia w niej. Wobec tego mianuję członkami Kapituły tymczasowej orderu „Virtuti Militari“ i nadaję im order ten klasy V-ej.

1. Generała broni Hallera Józefa, d-cę frontu pomorskiego, jako zastępcę mojego w przewodniczeniu.
2. Generała-porucznika Iwaszkiewicza Wacława, d-cę frontu podolskiego.
3. Generała-podporucznika Romera Jana, d-cę 13 Dywizji.
4. Generała-podporucznika Roję Bolesława, d-cę O. G. Kielce.
5. Generała-podporucznika Rydza-Śmigłego Edwarda, d-cę Grupy.
6. Generała-podporucznika Latinika Franciszka, d-cę frontu śląskiego.
7. Pułkownika Kulińskiego, I zastępcę Szefa Sztabu.
8. Pułkownika Skrzyńskiego, d-cę Dywizji pomorskiej.
9. Majora Mackiewicza, d-cę pułku suwalskiego.
10. Kapitana Kopę.
11. Kapitana Koca Adama, z Oddziału II Nacz. Dow.

Wszyscy wymienieni oficerowie mają zgłosić się w Warszawie dnia 22 stycznia na pierwsze posiedzenie Kapituły i na otrzymanie odpowiedniej dekoracji. Wybieram dzień ten, jako rocznicę wybuchu powstania 63 roku, chciałbym bowiem, aby ci, co pierwsi powołani są do trudnego i odpowiedzialnego sądu o bohaterstwie swych kolegów, przejęli się i związali z duchem najofiarniejszego i zarazem najmniej ubranego w zewnętrzne pozory chwały ruchu narodowego.

Warszawa, dnia 1 stycznia 1919 r.

(—) J. Piłsudski m. p.

ROZKAZY MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH.

4052 H. 19.

2.**Zatwierdzenie Komisji Egzaminacyjnej przy Kolegium Szkolnem w Poznaniu i przepisy jej działania.**

Zatwierdzam na czas wojny dotychczasową Komisję Egzaminacyjną przy Kolegium Szkolnem w Poznaniu dla ubiegających się o stopień aspiranta oficerskiego, stworzoną przez Radę Ludową oraz przepisy jej działania, ogłoszone niniejszym rozkazem.

§ 1. Komisja egzaminacyjna dla ubiegających się o stopień aspiranta oficerskiego składa się z jednego członka Prowincjonalnego Kolegium Szkolnego w Poznaniu, jako przewodniczącego, delegata Ministerstwa Spraw Wojskowych i odpowiedniej liczby profesorów wyższych uczelni państwowych, powołanych przez przewodniczącego, jako nadzwyczajnych członków.

§ 2. Poświadczenie kwalifikacji naukowej do ubiegania się o stopień aspiranta oficerskiego udziela Komisja Egzaminacyjna na podstawie świadectw lub po złożeniu odpowiedniego egzaminu.

§ 3. O uzyskanie poświadczeń starać się można po skończonym 16-tym aż do ukończonego 30-go roku życia, a w nadzwyczajnych wypadkach i w późniejszym wieku za wyraźnem pozwoleniem Dowództwa Okręgu Generalnego (Poznań, względnie Pomorze). Do zgłoszenia dołączyć potrzeba: metrykę, świadectwo moralności, własnoręcznie napisany życiorys i ostatnie świadectwo szkolne.

§ 4. Do uzyskania poświadczenia bez składania egzaminu uprawnia:

- a) promocja do wyższej sekundy gimnazjum, gim. realn., wyższej Szkoły realnej lub podobnych uczelni.
- b) poświadczenie złożonego egzaminu dojrzałości w seminarjum nauczycielskiem.

§ 5. Podczas wojny termin zgłoszeń do egzaminu nie podlega ograniczeniu. Powtórzenie egzaminu jest dozwolone po upływie 3 miesięcy. Po raz trzeci egzamin składać można tylko za wyraźnem pozwoleniem Dowództwa Okręgu Generalnego (Poznań, względnie Pomorze).

§ 6. Zwyczajne wymagania przy egzaminie obejmują:

- a) język polski i literaturę polską
- b) jeden nowożytny język obcy
- c) historję powszechną
- d) „ polską
- e) geografję powszechną ze szczególnem uwzględnieniem geografji polskiej
- f) matematykę
- g) fizykę i chemję

Egzi: min pisemny obejmuje:

- a) wypracowanie polskie
- b) tłumaczenie na język polski
- c) jedno zadanie z arytmetyki lub algebry i jedno z geometrii

Dla wypracowań polskich daje się do wyboru 3 tematy:

- a) z historii i literatury polskiej
- b) ogólnej treści, jak przysłowia itp.
- c) z urządzeń technicznych, z rolnictwa, handlu i przemysłu itp.

§ 7. Zadania do egzaminu pisemnego wyznacza przewodniczący z uwzględnieniem propozycji poszczególnych członków Komisji. Jeżeli przewodniczący oznajmienie zadań zleci innym członkom Komisji, muszą one pozostać zamknięte w kopercie opieczętowanej aż do rozpoczęcia pracy pisemnej.

§ 8. W ciągu pisania prac kandydaci pozostają pod nadzorem naznaczonym przez przewodniczącego. Na wypracowanie polskie przeznacza się 3 godziny, na każdą inną pracę pisemną po jednej godzinie, wyłączając czas dyktowania zadania.

§ 9. Stopnie proponuje poszczególny członek Komisji, ewentualnie rozstrzyga większość głosów.

§ 10. W ustnym egzaminie delegat Ministerstwa Spraw Wojskowych może zadawać pytania.

§ 11. Kandydatów egzaminuje się w oddziałach po 10-ciu. Czas trwania egzaminu zależy od decyzji przewodniczącego. Ponieważ wynik egzaminu daje kandydatowi duże uprawnienie w służbie wojskowej, należy egzamin przeprowadzać gruntownie dla zyskania dokładnej i ścisłej opinii o każdym kandydacie. W razie gdyby egzaminowanie grupami ze wszystkich przedmiotów na raz było ze względu na czas egzaminatorów niemożliwe do przeprowadzenia może przewodniczący zarządzić egzamin przedmiotami, wyznaczając dni na każdy przedmiot.

§ 12. Jeżeli wszystkie pisemne prace wypadły niedostatecznie, lub jeżeli w wypracowaniach piśmiennem polskiem znajdzie się większą ilość błędów ortograficznych lub gramatycznych,

kandydata nie dopuszcza się do egzaminu ustnego. Niedostateczne wiadomości w jednym przedmiocie mogą być wyrównane przez stopień „dobrze“ w innym przedmiocie, nie dotyczy to jednak języka polskiego i literatury. Kandydat, który okazał brak koniecznych wiadomości z zakresu historii polskiej, nie może również uzyskać poświadczenia uprawniającego go do uzyskania stopnia aspiranta oficerskiego.

§ 18. Egzamin z języków obcych obejmuje:

- a) język polski z literaturą polską.
- b) jednej język nowożytny obcy z pomiędzy języków: niemieckiego, francuskiego, rosyjskiego i angielskiego.

W razie gdyby kandydat nie posiadał żadnego z wymienionych języków obcych, a władał natomiast językiem włoskim, hiszpańskim lub innym z pomiędzy nowożytnych języków europejskich, inne zaś kwalifikacje posiadał w stopniu zadawalniającym, można przyjąć egzamin z tego języka za wystarczający. W poszczególnych przedmiotach wymagania są następujące:

1. W języku polskim i literaturze polskiej:

W języku polskim powinien kandydat wykazać, że pisemnie i ustnie umie się wyrażać bez znaczniejszych błędów ortograficznych i gramatycznych.

Z literatury polskiej należy egzaminować według następujących wytycznych:

Początki literatury: Bogarodzica. Złoty wiek literatury, wymagać wiadomości o Kochanowskim i Skardze i znajomości niektórych utworów (np. Trenów, Odprawy Posłów Greckich albo Satyra, któregoś z kazań sejmowych). Cofanie się kultury narodowej w XVII i XVIII wieku, panegiryzm, makaronizm. Jednakże wzmianka o rycerskiej poezji Kochanowskiego i Potockiego. Świetny rozwój literatury za Stanisława Augusta. Wiadomości o Krasickim i niektórych jego utworach. Romantyzm — wymagać znajomości życia Mickiewicza niektórych ballad i romansów, Grażyny, Wallenroda, Pana Tadeusza, Słowacki. Wymagać znajomości Ojca Zadźmionych, Lilli Wenedy lub Balladyny. Krasziński ew. znajomość jednego z jego utworów. Ujejski, jako autor Chorału. Po wiadomości o pieśniach Janusza, jako poezji żołnierskiej. Komedja Polska. Znajomość jednej z komedji Fredry. Rozwój prozy. Kraszewski. Nowsza powieść i Poezja polska: Asnyk, Konopnicka (autorka „Roty“). Wymagać znajomości Krzyżaków, Quo Vadis i Trylogji.

2. W językach obcych:

W nowożytnych językach obcych wymagać dobrej wymowy, znajomości prawidłowych form gramatycznych i zdolności tłumaczenia łatwiejszych tekstów na język polski.

W pisanym egzaminie wymaga się tłumaczenia łatwego tekstu na język polski.

3. Z historii powszechnej:

Kandydat powinien się orjentować w dziejach Grecji i Rzymu, w przewrotach dziejowych na granicy czasów starożytnych i średniowiecza. Arabowie i ich podboje. Państwo Karola Wielkiego (marchja wschodnia i marchja brandenburska). Rozpadnięcie się cesarstwa frankońskiego, początek Francji, Niemiec i Włoch. Wyprawy krzyżowe, najazd tatarów. Ogólne wiadomości o powstaniu państw Europy środkowej i wschodniej. Reformacja. Wojny religijne i sobory. Odrodzenie. Wojna trzydziestoletnia. Potęga Szwecji. Elektorowie brandenburscy. Cesarstwo otomańskie i jego zabory. Rozrost Rosji. Potęga monarchicznej Francji. Królestwo Pruskie. Fryderyk II, jego armja i zabory. Upadek Polski. Rewolucja francuska. Napoleon, Kongres Wiedeński. Upadek Polski. Rok 1848. Wojny europejskiej w wieku XIX. Wybuch wojny światowej.

4. Z historii polskiej:

Początki państwa polskiego. Pierwsi piastowie. Rozrost Państwa, chwilowe klęski. Podziały, Najazd tatarów. Zakon krzyżaków na ziemiach polskich. Łokietek. Stosunki z Litwą. Kazimierz Wielki. Przyłączenie Rusi Czerwonej. Unja z Litwą. Zmiany w ustroju wewnętrznym. Polski za Jagiellonów. Walki z zakonem o ujście Wisły. Odrodzenie w Polsce. Reformy za Zygmunta Augusta. Unja Lubelska. Sekularyzacja Prus jako księstwa lennego. Walki z Moskwą. O Ruś białą i Inflanty. Batory. Walki ze Szwecją o Estonję i Inflanty. Zygmunt III. Wyprawy na Moskwę. Początek wojen tureckich. Sprawa kozacka. Władysław IV. Jan Kazimierz. (Krwawy Potop) Jan Sobieski, jako wódz w zwycięskiej walce z Turcją o byt Rzeczypospolitej. Okres upadku, wzrost sąsiadujących z Polską państw Rosji, Prus i Austrii. Początki naprawy Państw

i narodu. Sejm Wielki i ustawa majowa. Przegrana 1792. Wysiłki Narodu Polskiego, dla odzyskania niepodległości. Kościuszko. Legjony. Księstwo Warszawskie. Kongres Wiedeński. Królestwo Polskie. Rok 1831. Polityka Państw zaborczych w stosunku do zaborczych Ziem polskich. Rok 1863. Wybuch wojny światowej. Powstanie polskie.

5. Z geografji powszechnej ze szczególnem uwzględnieniem z geografji polskiej:

Elementarne wiadomości z geografji matematycznej. Ogólne wiadomości z geografji fizycznej wszystkich części świata ze szczególnem uwzględnieniem Europy. Ukształtowanie poziome i pionowe. Oceany i morza, sieć wodna. Stosunki etnograficzne. Stosunki klimatyczne. Charakterystyczne cechy. Fauny i flory. Bogactwa mineralne. Według tych samych wytycznych przeprowadzać szczegółowy egzamin z geografji ziem polskich.

6. Z matematyki:

Wprawa w głównych działaniach rachunkowych łącznie z rachunkiem procentowym, a nadto w liczeniu liczbami algebraicznymi i dziesiętnymi. Rozwiązywanie równań pierwszego stopnia z jedną lub więcej niewiadomymi; potęgowanie i pierwiastkowanie liczb szczegółowych i ogólnych do drugiego stopnia włącznie.

Z geometrii znajomość planimetrii do nauki o kole włącznie, ze stereometrii—najważniejszych formuł, odnoszących się do obliczenia powierzchni i objętości bryły.

7. Z fizyki i chemji:

Znajomość najważniejszych zjawisk z wszystkich dziedzin fizyki, z ciepła: termometr—z magnetyzmu—igła magnetyczna i kompas—z elektryczności—piorunochron, maszyna elektryczna światło—głos. (Podstawowe wiadomości z chemji organicznej i nieorganicznej.

§ 14. Aby umożliwić każdej jednostce wyróżniającej się swymi zdolnościami fachowemi, w Armji Polskiej, egzaminuje się ludzi, niezwykle dzielnych w swym zawodzie i poleconych przez Dowództwa Wojskowe od dowództwa Dywizji w górę i równorzędne przez Instytucje naukowe i artystyczne tylko z wiadomości 4-ch klas szkoły średniej lub 8 klasowej elementarnej szkoły powszechnej, mianowicie z języka polskiego, literatury polskiej, historii, geografji i rachunków. Oprócz tego pisze kandydat wypracowanie polskie.

Prawo rozstrzygania czy kandydata można dopuścić do egzaminu przysługuje Komisji Egzaminacyjnej.

§ 15. Z pisemnego i ustnego egzaminu należy sporządzić protokół w 3-ch egz. z których jeden przesyła się Insp. Szk. Wojsk. Piechoty. 2-gi Dep. dla spraw pers. Ministerstwa Spraw Wojskowych, 3-ci wreszcie pozostaje w aktach Komisji. Do protokołu należy dołączyć listę kandydatów egzaminowych z wyszczególnieniem uzyskanych przez kandydata stopni.

§ 16. Poświadczenie, zawierające stwierdzenie, iż kandydat posiada kwalifikację z wykształcenia ogólnego, uprawniającą do ubiegania się o stopień aspiranta oficerskiego i to na podstawie egzaminu zdatnego, a) z odznaczeniem b) jednogłośnie c) większością głosów, doręcza się w zasadzie zaraz po egzaminie. Poświadczenie to ma znaczenie jedynie dla celów wojskowych.

§ 17. Zapłata wynosi 50 mk. od egzaminu Kasy Prowincjonalnego Kolegium.

Dnia 6 stycznia 1920 r.

221. II. W. M. 20.

3.

W sprawie szkolenia uzupełnień dla szwadronów technicznych.

Szkolenie uzupełnień dla szwadronów technicznych jazdy ma się odbywać wyłącznie na kursach w Kościuszkowskim Obozie Szkolnym Saperów w Warszawie.

Zgodnie z rozkazem II-go Wiceministra Spraw Wojskowych z dnia 11 września 1919 r. № 73/II i rozk. G. I. J. z dnia 1. 10. 1919 r. № 6/cp. § 2 szkolenie uzupełnień technicznych jazdy w D. O. G. znosi się.

Dnia 10 stycznia 1920 r.

D. M. O. 110. 20. I.

4.

Powołanie b. oficerów roczn. 1896—1901 w P. K. U. Białystok i Suwałki.

Na podstawie art. 4 Ustawy Sejmowej z dn. 17 czerwca 1919 r. „o spisie oficerów“, ogłoszonej w Dzienniku Praw Państwa Polskiego № 50 z dn. 25 czerwca 1919 r. zarządzam w powiatach: bielskim, białostockim, sokólskim, augustowskim, sejneńskim i suwalskim, powołanie do służby czynnej oficerów narodowości polskiej, urodzonych w latach 1901, 1900, 1899, 1898, 1897 i 1896.

Objęci powyższym rozkazem zgłoszą się dn. 27 stycznia 1920 r. we właściwej Powiatowej Komendzie Uzupełnień, celem poddania przeglądowi lekarskiemu.

Uznani za zdatnych do służby frontowej zostaną dn. 25 lutego 1920 r. powiadomieni o wyznaczonym dla nich przydziale służbowym.

Kto z powołanych niniejszym rozkazem nie stawia się w oznaczonym terminie będzie w myśl art. 5 tejże ustawy karany przez powszechne sądy karne więzieniem do lat 2-ch, zaś w obszarze, na którym obowiązuje Kodeks Karny austriacki, aresztem ścisłym do lat 2-ch. Prócz tego utraci on wszelkie prawa i przywileje, płynące z poprzednio uzyskanego stopnia oficerskiego.

Dnia 5 stycznia 1920 r.

D. M. O. 12084. II. IV.

5.

Uzupełnienie rozkazu p. 827 Dz. Roz. Wojsk. Nr. 25.

W uzupełnieniu rozkazu M. S. Wojsk. L. 827, Dz. Rozk. Wojsk. № 25 zarządzam: Podchorążowie mają być pod względem zawierania małżeństw traktowani tak jak oficerowie.

Dnia 7 stycznia 1920 r.

D. M. O. 1648.

6.

Zakaz skuteczniania druku i wydawnictwa regulaminów, instrukcji, przepisów etc. z pominięciem drogi służbowej.

Kategorycznie zabraniam oddziałom i Instytucjom Wojskowym skuteczniania druku i wydawnictwa regulaminów, instrukcji, przepisów etc. z pominięciem ustanowionej rozkazem № 2467 Dz. Rozk. Wojsk. № 76 z dn. 12 VI 19. drogi służbowej. Jednocześnie potwierdzam ściśle przestrzeganie Rozkazu Dziennego M. S. Wojsk. № 258 § 4 i 6 z dn. 17 XI 19. r.

Zabraniam ponadto oddziałom wojskowym zwracania się bezpośrednio wprost do Misji Francuskiej z żądaniem wysyłania regulaminów z pominięciem Sekcji Regulaminów i Wyszkożenia Dep. I. M. S. Wojsk.

Winni nieprzestrzegania tych rozporządzeń będą pociągani każdorazowo do osobistej odpowiedzialności.

W związku z niniejszym rozporządzeniem zameldują oddziały i Instytucje Wojskowe, które poleciły drukowanie regulaminów, instrukcji etc. drukarniom prywatnym bądź też Wojskowej Misji Francuskiej do dnia 31 stycznia 1920 r. do Wydziału Administracyjno-Wydawniczego Dep. V. wykazy prac sporządzonych przez wzmiankowane drukarnie wraz z przesłaniem wszystkich posiadanych dokumentów mogących uzasadnić należności pieniężne za dokonane prace.

Wszelkie reklamacje nadesłane po 15 stycznia 1920 r. w żadnym wypadku uwzględniane nie będą.

Dnia 6 stycznia 1920 r.

D. M. O. Wk. 1433.

7.

W sprawie książki p. t. „Żandarmerja Polowa“.

Ze względu na dotychczasowy brak innego odpowiedniego podręcznika, zezwala się, na używanie książki p. t. „Żandarmerja Polowa“. Postanowienia organiczne i instrukcja służbowa dla „Żandarmerji Polowej“ jako tymczasowego obowiązującego podręcznika służbowego dla Żandarmerji Polowej, aż do ostatecznego wydania odnośnej instrukcji.

Dnia 10 stycznia 1920 r.

D. M. O. 1543. Z.

8.

Nazwy i numery Wielkopolskich pułków Piechoty, Jazdy i Artylerji.

W ślad za tut. rozkazem M. S. Wojsk. L. 1200/Z z dn. 10 grudnia 1919 r. i w uzupełnieniu par. 1 (ad 2) tegoż rozkazu Wielkopolskie Pułki Piechoty, Jazdy i Artylerji, zatrzymują w przyszłości, po otrzymaniu nowej numeracji, w nawiasach dotychczasowe swe nazwy i numery.

Dnia 8 stycznia 1920 r.

D. W. P. 910, 11414. 19.

9.

W sprawie przyjmowania do W. P. obywateli państw obcych.

W celu uniknięcia dyplomatycznych nieporozumień rozkazuję, by przy przyjmowaniu do Wojska Polskiego obywateli państw obcych odnośne władze żądały od nich wykazania z uzyskanego na to zezwolenia swego Rządu (Ministerstwa Wojny).

O zezwolenie takie pragnący wstąpić do Wojska Polskiego może prosić także za pośrednictwem Rządu Polskiego (Ministerstwa Spraw Zagranicznych w Warszawie).

Dnia 31 grudnia 1919 r.

D. G. 91381. 19. G. 4.

10.

Pobory urlopowanych akademików wojskowych.

W ślad za L. D. G. 76751/N przyznaje się na zasadach tegoż rozporządzenia urlopowanym akademikom wojskowym czteromiesięczne pobory, w tych wypadkach kiedy semestr trwa cztery miesiące.

Dnia 30 grudnia 1919 r.

D. G. 1814. G. 7.

11.

Umundurowanie oficerów.

W uzupełnieniu rozporządzenia w Dz. Roz. Wojsk. Nr. 75/19 „Umundurowanie oficerów“ zezwala się na zakupno przez oficerów sort żołnierskich wedle cennika z dnia 9 grudnia 1919 r. za L. D. G. 73527/11506 za każdorazowym upoważnieniem Komisji Kasowej przez przełożoną Intendenturę, wyłączając kożuchy wartownicze z następującem ograniczeniem:

Kożuszki kawaleryjskie mogą zakupować tylko oficerowie jazdy, którzy pełnią służbę bezpośrednio na froncie. Upoważnienie Komisji Kasowej do sprzedaży kożuszków mogą wydawać tylko Intendenty frontów. Inten. D. O. G. i D. O. E. nie są upoważnione do udzielenia pozwoleń.

Dnia 3 stycznia 1920 r.

D. G. 89833. 11986. 640. IV.

12.

Umundurowanie Ks. Kapelanów.

Na kompletne umundurowanie dla Ks. Kapelanów, przyznaje się 7.20 mtr. sukna, a to: 3.20 mtr. na płaszcz, 2.60 na czamarkę (krótka sutanna), 1.20 na spodnie i 0.20 mtr. na czapkę.

Dnia 12 stycznia 1920 r.

K. B. 4845.

13.

Prowadzenie metryk śmierci osób wojskowych.

Ogłaszam przepisy obowiązujące, aż do czasu ujęcia tej sprawy przez Sejm w formie ustawy ogólnieobowiązującej:

I. Prowadzący metryki.

§ 1. Kapelani wojskowi wszystkich wyznań obowiązani są prowadzić metryki śmierci i pogrzebu osób wojskowych tych oddziałów i zakładów, do których są przydzieleni.

§ 2. W zasadzie każdy kapelan prowadzi metryki śmierci i pogrzebu osób wojskowych swego wyznania.

W miejscowościach, gdzie nie urzęduje kapelan wyznania niekatolickiego, obowiązany jest kapelan katolicki wpisywać wypadki śmierci do księgi metrykalnej danego oddziału i zakładu bez różnicy wyznania, — o wypadkach śmierci wojskowych niekatolickiego wyznania ma kapelan katolicki zawiadomić metryką ex offo (z urzędu) kapelana właściwego wyznania, względnie M. S. Wojsk., Sekcję Relig.-Wyzn. oraz odesłać kartę tożsamości, ewentualnie książkę żołdu lub protokół śmierci oddziałowi, do którego zmarły należał (§ 6 ust. 4).

Obowiązek zawiadomienia innych osób i urzędów nie dotyczy już kapelana katolickiego.

Kapelan wyznania niekatolickiego wpisuje do ksiąg metrykalnych wypadki śmierci osób wyznania niekatolickiego, przy których jako duchowny urzędował oraz o których powiadomiony został przez kapelana katolickiego metryką ex offo.

II. Sposób prowadzenia.

§ 3. Celem ujednostajnienia w całej armii metryk śmierci i pogrzebu zaprowadza się z dniem 1 stycznia 1920 r. księgi, wzgl. arkusze metrykalne jednego typu (jak załączony wzór).

III. Prawomocność metryk wojskowych i wyciągów z ksiąg metrykalnych.

§ 4. Do czasu wydania ustawy sejmowej o prowadzeniu przez kapelanów wojskowych aktów stanu cywilnego, wojskowe metryki śmierci mają moc dokumentów cywilno-prawnych jedynie wtedy, gdy się tyczą osób, pochodzących z Małopolski.

Jeżeli chodzi o obywateli byłej Kongresówki i ziem b. zaboru pruskiego, wojskowe metryki śmierci służą w tym wypadku za materiał do wciągnięcia aktu do właściwych ksiąg urzędnika stanu cywilnego miejsca zamieszkania tychże osób.

§ 5. Kapelani wydają w stosunkach służbowych metryki ex offo wolne od stempla, dla osób zaś prywatnych wystawiają wyciągi ostemplowane (mk. 4, wzgl. kor. 7), które dla Małopolski zwą się wyciągami z ksiąg metrykalnych, a dla byłej Kongresówki i ziem b. zaboru pruskiego—wyciągami z wojskowych rejestrów zmarłych.

IV. Zawiadomienie o śmierci.

§ 6. Kapelan katolicki, upoważniony do prowadzenia metryk śmierci i pogrzebu, po wpisaniu danego wypadku do księgi metrykalnej, powiadamia:

a) o śmierci osoby wojskowej wyznania katolickiego:

1) metryką (ex offo) Powiatową Komendę Uzupełnień, ta zaś ze swej strony zawiadamia właściwy Urząd parafjalny, do którego zmarły według miejscowości urodzenia należał, i Sąd powiatowy;

- 2) rodziców zmarłego żołnierza lub oficera zawiadamia kapelan kartą pocztową;
 - 3) o śmierci oficera kapelan, oprócz P. K. U., zawiadamia metryką ex offio Departament IV Pers. M. S. Wojsk.;
 - 4) niezależnie od tego kapelan, wpisujący wypadek śmierci osoby wojskowej, odsyła oddziałowi, do którego zmarły należał, zaopatrzoną w swój podpis i pieczęć kartę tożsamości, ewent. książkę żołdu lub protokół śmierci.
- b) o zaprotokółowanym wypadku śmierci osoby wojskowej wyznania niekatolickiego powiadamia kapelan katolicki metryką ex offio tylko kapelana właściwego wyznania lub Sekcję Rel.-Wyzn. M. S. Wojsk., a oddział, do którego zmarły żołnierz należał, jak w § 4.

Kapelani wyznań niekatolickich powiadamiają o wypadkach śmierci osób wojskowych swego wyznania te same urzędy i osoby, co i kapelani katolicy, a oprócz tego mają jeszcze obowiązek zawiadamiania metryką ex offio duchownego tej parafji, wzgl. urzędnika stanu cywilnego tej gminy, z której pochodzi zmarły. (Załącznik Nr. 1).

Dnia 8 stycznia 1920 r.

D. G. 91297. 12167.

14.

Unieważnienie kart mundurowych.

Unieważnia się zgubione karty mundurowe L. 8504 kapt. Pieczonki Eugenjusza, z Int. Nacz. Dow. i L. 9901 ppr. Nowakowskiego z Kom. Kas. Zapasu koni we Włodawie. Przestrzega się odnośnie organa przed wydawaniem przedmiotów na unieważnione karty mundurowe.

Dnia 8 stycznia 1920 r.

D. G. 92832. 19 G. 4.

15.

Unieważnienie książki poborów.

Ppor. Goldstein Nuchem dn. 4.12.1919 r. zagubił książkę poborów Nr. 7 wystawioną przez 1.15 p. p. Powyższą książkę unieważnia się i przestrzega się Komisje Kasowe przed ewentualnymi wypłatami na zasadzie tejże.

Dnia 3 stycznia 1920 r.

Minister Spraw Wojskowych:

(—) J. Leśniewski,
generał-porucznik.

III. DEKRETY I ROZPORZĄDZENIA CENTRALNYCH WŁADZ PAŃSTWOWYCH.

D. G. L. 87165. 2915. A. P. 477. IV.

16.

Rozporządzenie w sprawie dodatkowej aprowizacji robotniczej.

W celu ujednolinitania dodatkowej aprowizacji robotniczej, wydaje się niniejsze rozporządzenie.

§ 1. Z dodatkowej aprowizacji robotniczej korzystają wszyscy pracownicy niżej wyszczególnionych kategorii:

A) Pracujący w Zakładach przemysłowych za wyjątkiem:

1. Zakładów zatrudniających poniżej 5 robotników.
2. Zakładów, w których robotnicy normalnie otrzymują deputaty żywnościowe (n. p. młyny, piekarnie i t. d.).
3. Zakładów, które są składową częścią gospodarstwa, produkującego ziemiopłody.

B) Pracujący w Zakładach użyteczności publicznej (gazownie, elektrownie, wodociągi i t. d.).

C) Pracujący na robotach publicznych, o ile rekrutują się oni z zarejestrowanych bezrobotnych, niezależnie od tego, czy roboty są organizowane przez Państwo bezpośrednio, przez powiaty, miasta, czy też są powierzane instytucjom społecznym lub prywatnym przedsiębiorstwom.

D) Stali pracownicy państwowych kolei żelaznych i prywatnych kolejek żelaznych, stali pracownicy poczt i telegrafów oraz telefonów, stali pracownicy żeglugi państwowej i pracownicy warsztatów państwowych Sekcji Dróg Wodnych Ministerstwa Robót Publicznych.

U w a g a. Pracownicy biur centralnych Ministerstwa Kolei Żelaznych, Poczt i Telegrafów, oraz Robót Publicznych, do dodatkowych norm dla robotników niemają prawa.

E) Pracownicy zarządów miejskich i powiatowych, o ile nie są producentami.

F) Pracownicy, zatrudnieni przy robotach, wykonywanych przez organy państwowe i komunalne lub na zamówienie organów państwowych lub komunalnych, przez czas trwania tych robót.

U w a g a. Dodatkowa aprowizacja robotników górniczych i hutniczych, zaliczonych do tej kategorii przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Aprowizacji, jest normowana specjalnymi przepisami.

§ 2. Pracownicy grup A, B i F są zaliczeni do kategorii otrzymujących dodatkowe normy żywnościowe przez Powiatowe Komisje Kwalifikacyjne.

U w a g a. W miastach wydzielonych z powiatów obowiązki te spełniają Miejskie Komisje Kwalifikacyjne.

§ 3. Powiatowa Komisja Kwalifikacyjna składa się z:

1. Przewodniczącego Powiatowej Komisji Aprowizacyjnej,
 2. Powiatowego Referenta Aprowizacyjnego,
 3. Przedstawiciela Ministerstwa Pracy,
 4. Przedstawiciela Ministerstwa Przemysłu i Handlu, delegowanych przez te Ministerstwa,
 5. Przedstawiciela Powiatowej Komisji Aprowizacyjnej,
 6. 1 — 2 robotników
 7. 1 — 2 przemysłowców
- } powołanych przez Powiatową Komisję Aprowizacyjną.

Uwaga. W miejskich Komisjach Kwalifikacyjnych, przewodniczący Prezydent miasta, lub wyznaczony przez niego zastępca, a Ministerstwo Aprowizacji reprezentuje przedstawiciel tego Ministerstwa przy Magistracie. Członków Komisji, robotników i przemysłowców powołuje Miejska Komisja Aprowizacyjna.

§ 4. Orzeczenie Komisji Kwalifikacyjnej są bezapelacyjne. Protokoły orzeczeń Komisje przesyłają do Ministerstwa Aprowizacji. Ministerstwo Aprowizacji posiada w stosunku do tych orzeczeń prawo weta i może nakazać powtórne zbadanie sprawy.

§ 5. Dodatkowe normy żywnościowe robotnicze, wynoszą na miesiąc:

1. Mąki — 6 kg. lub odpowiednia ilość chleba.
2. Kaszy — 0,6 kg.
3. Cukru — 0,6 kg.

Uwaga. Dodatkowe normy żywnościowe przysługują samym tylko pracownikom, a nie ich rodzinom.

§ 6. Pracownicy, uprawnieni do korzystania z dodatkowej aprowizacji, otrzymują karty żywnościowe na dodatkowe normy od Powiatowej Komisji Aprowizacyjnej za pośrednictwem zarządów Zakładów, w których pracują. Podstawa do wydawania kart aprowizacyjnych jest imienna lista płacy każdego Zakładu.

§ 7. Na podstawie otrzymanej dodatkowej karty żywnościowej pracownicy nabywają wskazane w § 5 niniejszego rozporządzenia artykuły wraz z produktami, wydawanymi na podstawie ogólnych kart żywnościowych, w kooperatywach, grupujących tych pracowników, względnie w braku kooperatyw, w składnicach i sklepach miejskich, gminnych, powiatowych i t. p.

U w a g a. W miejscowościach, gdzie niema organizacji zaopatrywania, pracownicy otrzymują należne im artykuły od Powiatowej Komisji Aprowizacyjnej zbiorowo za pośrednictwem wybranych przez nich delegatów.

Rozporządzenie niniejsze zaczyna obowiązywać od dnia 1 października b. r. Jednakże dodatkowe normy cukru wydawane będą dopiero od dnia 1 grudnia b. r.

Wszyscy wyliczeni w niniejszym rozporządzeniu, którzy korzystają już z dodatkowej aprowizacji, otrzymają w październiku dodatkowe normy, ustalone w § 5 tego rozporządzenia, z wyjątkiem cukru.

Ci, którzy na zasadzie tego rozporządzenia mogą korzystać z dodatkowej aprowizacji, lecz nie korzystają z niej dotychczas, otrzymywać będą dodatkowe normy żywnościowe po wciągnięciu ich do odpowiedniego rejestru przez Powiatowe Komisje Kwalifikacyjne, zgodnie z przepisami instrukcji wykonawczej do tego rozporządzenia.

Warszawa, dnia 8 października 1919 r.

Kierownik Min. Aprowizacji.
(—) Oskar-Sobański

17.

Instrukcja w wykonaniu Rozporządzenia w sprawie dodatkowej aprowizacji robotników z dnia 8 października 1919 r. (Monitor Polski Nr. 225).

§ 1. Do wymienionej w § 1 Rozporządzenia p. A. grupy Zakładów przemysłowych zaliczyć należy tylko Zakłady wytwarzające, niezależnie od tego, czy są to fabryki, czy warsztaty rzemieślnicze. Zakłady bankowe, handlowe i przewozowe z dodatkowej aprowizacji korzystać nie mogą.

O ile zachodzą wątpliwości, czy dany Zakład należy zaliczyć do grupy Zakładów wytwarzających, czy też do grupy Zakładów bankowych, handlowych, lub przewozowych, jak to ma miejsce z Zakładami przemysłowo-handlowymi techniczno-handlowymi i t. p., należy kierować się tam, jaki rodzaj działalności w Zakładzie tym jest głównym a jaki dodatkowym. Orientację ułatwić może rodzaj zajęć większości pracowników, jako też ustalenie procentowe części obrotu ogólnego i zysków, przypadających na czynności wytwarzania, na czynności kredytowe, handlowe i przewozowe.

- U w a g a: 1) Przedsiębiorstwa budowlane zaliczone są do kategorii przedsiębiorstw wytwarzających.
- 2) Z dodatkowej aprowizacji korzystać mogą zatrudnieni tylko w czynnych Zakładach przemysłowych.
- 3) Przy protokółowaniu swych orzeczeń, dotyczących się Zakładów o charakterze wątpliwym, Komisja Kwalifikacyjna winna podać motywy, którymi się kierowała.

§ 2. Z dodatkowej aprowizacji, przyznanej poszczególnym Zakładom przemysłowym i Zakładom użyteczności publicznej, korzystają wszyscy pracownicy, niezależnie od rodzaju ich zajęć: stróże, woźni, furmani, właściwi robotnicy, majstrowie, inkasenci, urzędnicy, inżynierowie i t. p.

§ 3) Do kategorii E. § 1 Rozporządzenia zaliczyć należy i pracowników gmin. o ile nie są producentami ziemiopodów.

§ 4. Wszystkie Zakłady przemysłowe, Zakłady użyteczności publicznej, kierownictwa robót publicznych, magistraty miast, wydziały powiatowe, kierownictwa robót, wykonywanych dla państwa; miast, powiatowych związków komunalnych winny złożyć do powiatowych Komisji kwalifikacyjnych poświadczone listy imienne swych pracowników, zgodnie z listami płac:

- a) w Zakładach przemysłowych, podlegających inspekcji pracy przez inspektora pracy;
- b) w drobnych Zakładach, nie podlegających inspekcji pracy — przez organa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, pod kontrolą organów Ministerstwa Pracy;
- c) w Zakładach użyteczności publicznej, o ile podlegają inspekcji pracy — przez inspektora pracy, o ile te Zakłady nie podlegają inspekcji pracy — przez odpowiednie organa samorządowe, magistraty i wydziały powiatowe (listy Zakładów gminnych poświadcza wydział powiatowy);
- d) listy robotników, zatrudnionych na robotach publicznych winny być poświadczone przez organa Ministerstwa Robót Publicznych, kierujące temi robotami;
- e) listy pracowników miejskich i powiatowych poświadczone są przez magistraty i wydziały powiatowe;
- f) listy zatrudnionych przy robotach, wykonywanych przez organa państwowe lub samorządowe, poświadczone są przez te organa samorządowe i państwowe, które organizuje roboty. Listy robotników zatrudnionych przy robotach, które na zlecenie instytucji rządowych lub samorządowych, organizują prywatni przedsiębiorcy — winny być poświadczone przez inspekcję pracy.

§ 5. Powiatowe i miejskie Komisje Kwalifikacyjne obradują tak często, by były w stanie rozpatrzyć wszystkie podania na dany miesiąc do dnia 10 włącznie każdego miesiąca. Zasady te winny być przez Komisje Kwalifikacyjne przestrzegane bezwzględnie ściśle. Komisje Kwalifikacyjne winny ukonstytuować się do 1 listopada i zacząć kwalifikować na miesiąc grudzień. Kwalifikowanie na grudzień trwać może do 20 listopada, poczem listy zakwalifikowanych winny być natychmiast przesłane do Ministerstwa Aprowizacji. Do grudnia z dodatkowej aprowizacji korzystać będą tylko te grupy pracowników, które już otrzymują normy dodatkowe. Wykazy robotników, korzystających już z dodatkowej aprowizacji przesłane będą powiatowym i miejskim Komisjom Kwalifikacyjnym.

§ 6. Komisje winny prowadzić dokładny rejestr wszystkich, otrzymujących dodatkową aprowizację. Rejestr ten winien zawierać następujące rubryki:

dla grupy a:

Nazwa Zakładu przemysłowego, miejscowość w której się Zakład znajduje (powiat, gmina, wieś, miasto), rodzaj produkcji, liczba pracujących (z wykazaniem ilości robotników i urzędników):

dla grupy b;

Nazwa Zakładu, miejsce, w którym się Zakład znajduje, liczba pracujących (z wykazaniem liczby robotników i urzędników);

dla grupy c:

Rodzaj roboty z oznaczeniem, kto organizuje roboty (państwo, powiat, miasto, prywatne przedsiębiorstwo), liczba pracujących (z wykazaniem liczby robotników i urzędników);

dla grupy e:

Liczba pracowników oddzielnie miejskich i powiatowych (przy pracownikach miejskich należy wskazać miasto);

dla grupy f:

Rodzaj pracy z oznaczeniem, na czyje zlecenie praca jest wykonywana, miejsce pracy liczba robotników, kierowników i urzędników.

§ 7. Dla prowadzenia tego rejestru starostwa i magistraty wyznaczą kogoś z grona swych pracowników.

§ 8. Odpis rejestru wraz z protokółami posiedzeń Komisji i Kwalifikacyjnych, winien być co miesiąc przesyłany do Wydziału Polityki Aprowizacyjnej Ministerstwa Aprowizacji w 2-ch egzemplarzach, w ciągu tygodnia po skończeniu kwalifikowania na dany miesiąc.

§ 9. Na zasadzie miesięcznych rejestrów, Komisje Kwalifikacyjne każdego 15 danego miesiąca przesyłają do powiatowych Komisji Aprowizacyjnych i magistratów miast zapotrzebowanie na miesiąc następny na odpowiednią ilość kart upoważniających do odebrania racji dodatkowych.

§ 10. Karty te przekazywane są przez Powiatowe Komisje Aprowizacyjne (w miastach wydzielonych przez magistraty) zarządom Zakładów przemysłowych i użyteczności publicznej, kierownikom poszczególnych robót, magistratom miast i wydziałom powiatowym dla wręczenia pracownikom.

§ 11. Powiatowe Komisje Aprowizacyjne i magistraty miast uwzględnić winny ilości produktów potrzebne na dodatkową aprowizację robotniczą w swych miesięcznych zapotrzebowaniach i dążyć do tego, by pracownicy wyszczególnieni w rozporządzeniu o dodatkowej aprowizacji robotniczej mogli realizować karty na racje dodatkowe wraz z produktami, wydawanymi na podstawie ogólnych kart żywnościowych, przede wszystkim w kooperatywach grupujących tych pracowników. Tam, gdzie kooperatyw tych niema, Powiatowe Komisje Aprowizacyjne winny współdziałać w powstawaniu tych kooperatyw.

Warszawa, dnia 16 października 1919 r.

Kierownik Ministerstwa Aprowizacji:

Instrukcję zatwierdzam (—) Oskar Sobański.

A W I Z O .

Kwitarzusz artykułów spożywczych Intendencji O. G. Krakowskiego Nr. 2167 (kwity Nr. 15 i od Nr. 52 do 100 włącznie) został unieważniony o czem podaje się do wiadomości.

Oddział w którego stanie znajduje się N. Piguleczka b. chorąży W. P. hdt. 1-go baonu szturmowego we Lwowie w listopadzie i grudniu 1918 i Boznański b. sierżant w baonie szturmowym zawiadomi o tem Zarząd kwat.-bud. przy D. O. E. Małopolska — Lwów ul. Kopernika 34.

Warszawa, dnia 20 stycznia 1920 r.

Za zgodność:
p. o. Szefa Biura Prezydjalnego
(—) Malinowski
mjr. Szt. Gener.

Minister Spraw Wojskowych
(—) J. Leśniewski.
gen.-por.

Wydano w Ministerstwie Spraw Wojskowych.

Tłoczono w Zakładach Graficznych Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Za Nr. 1986. 8200. 17. I. 1920.

[illegible]

[illegible]